ΝΤΟΠΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΟΝΤΑΗΣ

— Τί νὰ κάμετε, λέει ; Νὰ φᾶτε σαράντα καντάρια σίδερο καὶ σαράντα καντάρια... ξύλο.

Καὶ συνώδευε τὴν φρᾶσιν μὲ μιὰ χειρονομία, ποὺ σήμαινε ξυλοκόπημα.

Οἱ ἐπιβάται τῆς «πρώτης», μαζωμένοι στὸ σαλόνι, ἔκαμναν πῶς τὸν ἀκούγανε μὲ προσοχὴ καὶ θαυμασμὸ μεγάλο.

Ἦταν ἕνας μᾶλλον κοντὸς ἄνθρωπος, τετράγωνος, πλατύς, παχύς, μὲ κατσαρὰ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μαῦρα χονδρὰ μουστάκια. Φοροῦσε μπλὲ κοστοῦμι καὶ ὑμίψηλρ μικρὸ μὲ στενοὺς γύρους ποὺ στεκόταν σὰν κορυφὴ τῆς κεφαλῆς του. Περίεργο καπέλλο ποὺ νόμιζες πῶς ἔμοιαζε μὲ τὸ... ἐπίθετό του.

Ὁ Κὺρ—Ἀνδρέας ὁ δυσώνυμος.

Μιλοῦσε ἐπιδεικτικὰ καὶ σὰν περιφρονημένα γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ εἶχε εἰς τὸ στῆθος του,κάτι μετάλλεια θριάμβων κρεμασμένα, ποὺ ἀστράφταν καὶ δαχτυλίδια μπόλικα στὰ δάχτυλα καὶ χονδρὲς καδένες.Στὴν ἀρχή,ὅσοι δὲν τὸν ξέραμε, τὸν περάσαμε, σὰν κανέναν ξεπεσμένον καπετάνιον τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, καὶ κατόπιν γιὰ κανέναν παλαιστὴν πλανόδιον ἢ γιὰ Κυριακάτικον χασάπην.

Τὸ βαπόρι ἔπλεε πρὸς τὴν Θεσσαλονίκη. Ἡ θάλασσα γαλανή, γαληνιαία, γελαστή, λάδι, θάλεγε κανεὶς !... Ἀχνοκύανος ἀπὸ δῶ ὁ Ὄλυμπος, βιολὲ ἀπὸ κεῖ τὰ βουνὰ τῆς Χαλκιδικῆς. Οἱ ἐπιβάται, ἀφοῦ δὲν εἶχαν τί νὰ κάμουν, περνοῦσαν τὴν ὥρα τους μὲ τὶς κουβέντες, εἰς τὸ καπνιστήριο, ὅταν ἔμπῆκε, μὲ τὸ ταλαντευμένο βάδισμά του, φυσῶντας σὰν ξεθυμασμένο φυσερὸ καὶ κυττάζοντας ὅλους μὲ τὰ μεγάλα μάτια του, σὰν νὰ ἔψαχνε κάποιον νὰ βρῇ.

Ξαφνικὰ ἀκούσαμε κάποιους νὰ τοῦ λένε :

— Δὲν μᾶς λὲς τί νὰ κάνουμε νὰ γίνουμε καὶ μεῖς παλληκαράδες;

— Τί νὰ κάμετε, λέει ; Νὰ φᾶτε σαράντα καντάρια σίδερο καὶ σαράντα καντάρια ξύλο.

. . . . . .

Σὲ λίγο μάθαμε ποιὸς ἦταν καὶ ποὺ πήγαινε. Ἦταν ὁ γνωστὸς παλληκαρᾶς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἴσως συμπάσης τῆς Ἑλλάδος, ὁ κὺρ Ἀνδρέας ὁ δυσώνυμος. Ἐμπαρκάρησε στὸ Βόλο καὶ πήγαινε εἰς τὸ Κιλκίς.. Ὁ μακαρίτης Κίμων ὁ Χαλκοκονδύλης, ὑποδιοικητὴς τότε ἐκεῖ, στενοχωρημένος ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ τοῦ τόπου καὶ τὴν μονοτονία τῆς ζωῆς καὶ τὴν ξηρότητα τῆς κρατικῆς ὑπηρεσίας,τὸν μετακαλοῦσε στὴ Μακεδονίαν, τὸν κρατοῦσε κάμποσες ἡμέρες στὴ Θεσσαλονίκη καὶ διασκέδαζε φαιδρυνόμενος μὲ τὰ λόγια καὶ τὶς πράξεις του...

Ἀπὸ τὸν Χαλκοκονδύλην, τὸν ἔμαθαν καὶ τὸν καλοῦσαν κατόπιν καὶ ἀξιωματικοὶ διάφοροι, λέγοντάς του, ὅτι τὸν θέλουν γιὰ νὰ φοβίζουν τοὺς..... Βουλγάρους.

Οἱ Βούλγαροι ὅμως δὲν φοβοῦντο γιὰ νὰ φύγουν καὶ ὁ κὺρ Ἀνδρέας τούς..... περιφρόνησε.

— Ἂς τους νὰ πᾶνε νὰ χαθοῦνε !...Δὲν ἀξίζουν νὰ τοὺς δείρω !

***

Κάποιος Θεσσαλὸς ἐκεῖ, μᾶς διηγήθηκε πῶς ἄρχισε τὸ στάδιό του. Στάδιο ἠρωϊσμῶν, γιακάδων καὶ ραβδοκουημάτων . Ἦταν τὸ κατὰ στάλαγμα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κουτσαβακισμοῦ, ποὺ ἀφῆκε στὸ πέρασμά του, μὲ τοὺς θρύλους καὶ τὴν ποίησίν του,καὶ κατέληξεν εἰς τὴν παρωδίαν τοῦ Κὺρ Ἀνδρέα τοῦ δυσώνυμου, ὅπως κάθε σοβαρὸ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

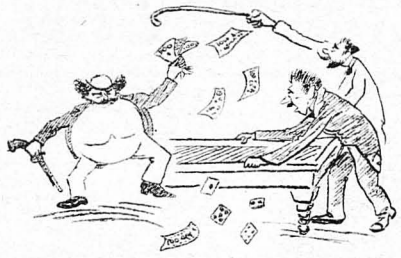

Ἥρπαξε τὰ χρήματα τοῦ πάγκου.

Ὁ κὺρ Ἀνδρέας ὁ «τελευταῖος τῶν Ἑλλήνων κουτσαβάκηδων» ἦταν ὁ ἀβλαβέστερος ἴσως τῶν Ἑλλήνων. Πρῶτον, εἶχε μιὰ γενναία φιλοδοξία. Νὰ θεωρεῖται παλληκαρᾶς καὶ τὸ ἐπίστευσεν καὶ ὁ ἴδιος ὅτι διέπραξε καὶ ἀνδραγαθήματα καὶ ὅτι ἐνέπνεε παντοῦ τὸν τρόμον καὶ τὸν σεβασμόν.

Ἔπειτα εἶχε καὶ μιὰ ἀτρόμητη ψυχή.

Εἰς τὸνὰ ἀντικρύζῃ αὐθεκίνδυνο καὶ νὰβγαίνῃ πάντοτε δαρμένος!

Καὶ τρίτον εἶχε μεγάλη ἀντοχή. Βαστοῦσαν ἡ πλάτες του καὶ σαράντα καντάρια σίδερο καὶ σαράντα καντάρια ξ ύ λ ο.

Οἱ Ἕλληνες τὸν ἐμυρίστηκαν καὶ τὸν ἔσπρωξαν στὸν πρῶτο ἄθλο καὶ τὸ πρῶτο ξύλο.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἐμπῆκε στὴν ἀθανασία.

Τοῦ εἶπαν ὅτι γιὰ ν' ἀναγνωρισθῇ γιὰ παλληκαρᾶς εἰς τὴν Ἀθήνα ἔπρεπε νὰ κάνη ρεμοῦλα εἰς τὰ χαρτοπαίγνια. Κι' αὐτὸς δὲν δίστασε νὰ ζώσῃ τὸ δεῖγμα τῆς ἀνδρείας του !

Μιὰ νύχτα ἀνέβηκε σὲ μιὰ λέσχη χαρτοπεικτικὴ καὶ ἀποπειράθηκε ν' ἁρπάξῃ τὰ χρήματα τοῦ πάγκου. Ἀλλὰ τὰ χρήματα ἐκεῖνα εἶχαν ἀφεντάδες καὶ οἱ χαρτοπαῖκτες τὸν ἔσπασαν στὴς μπαστουνιές.

Ἀδιάφορο ὅμως. Ὁ Ἀνδρέας ἔδειξε ὅτι ἔχει θάρρος.

Οἱ ἰμπρεσσάριοι ἀντελήφθησαν ὅτι ἐχει καὶ ἀντοχὴν στὸ ξύλο καὶ μεγάλην ἀντοχήν.– Ὁ κὺρ Ἀνδρέας ἀπὸ τότε εἰσήρχετο πλησίστιος εἰς τὴν ἀθανασίαν. Ἡ Μοῦσα ἀκόμα ἡ Δημοτικὴ κατέβηκε νὰ τὸν ὑμνήσῃ, ἀφοῦ δὲν εἶχε τί ἄλλο νὰ ὑμνήσῃ :

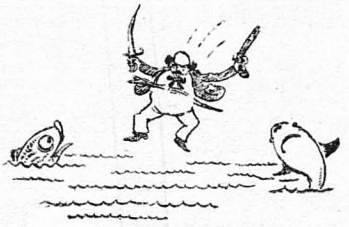

Πήδησε πάνοπλος στὴ θάλασσα.

Ὁ κὺρ Ἀνδρέας, τὸ θεριό,
τ' ἀγριεμμένο φεῖδι,
ρεμοῦλα πῆγε κι' ἔκαμε,
στοῦ Γώγου τὸ παιχνίδι.

καὶ κατάλῃγε τὸ ποίημα :

Κι' ἡ Γώγαινα ἐφώναξε :
—«Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ νέος ;
Σαράντα τόνε δέρνουνε,
καὶ στέκεται γενναῖος !»

***

— Πῶς συμβαίνει νὰ μὴν τὸν ξέρετε ; προσέθεσε ὁ Θεσσαλός.

— Νὰ ποῦ δὲν εἴχαμε τὴν τύχη !

— Γιὰ αὐτὸν ἔγραψε χρονογραφήματα κι' ὁ Κονδυλάκης.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, νέος θόρυβος μᾶς ἀπησχόλησε.

Ἕνας φαρμακοποιὸς ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα, τοῦ ἔδειχνε μιὰ χοῦφτα φυσίγγια «μπράουνιγκ» μικρά.

— Ἔχεις, κὺρ Ἀνδρέα, τέτοια ;

— Ὄχι φυσέκια ἀπὸ ἀμερικάνικο.

Ὁ κὺρ Ἀνδρέας φύσησε μὲ περιφρόνησι, ἄπλωσε στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του καὶ ἔβγαλε μιὰ σφαῖρα περιστρόφου ἀπὸ Μαυροβουνιώτικο, καὶ τὴν ἐπέταξε ἐμπρὸς στὸ φαρμακοποιό.

— Δός μας, ρέ, σὲ παρακαλῶ τὰ....ρέστα !

***

Ἡ νύχτα περνοῦσε εὔθυμα.— Θὰ εἶχαν χτυπήσει δυὸ ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα ὅταν ὁ κὺρ—Ἀνδρέας σηκώθηκε ἀπάνω μὲ κινήσεις ἀργὲς καὶ μεγαλοπρεπεῖς :

— Τώρα πᾶτε νὰ ἡσυχᾶστε σεῖς καὶ γὼ θὰ φυλάξω ἀπάνω !

— Τί θὰ φυλάξῃς ;

— Ξέρεις ; Πέλαγος εἶνε ἐδῶ, φαντάζεσαι τί σοῦ συμβαίνει! Βουλγαρικὰ«πλεουμένα»,Τούρκικα καταδρομικά !... Θάλασσα, ἐρημιὰ εἶνε δῶ πέρα.... Θηρία, καρχαρίες. Νύχτα, μεσοπέλαγο ! Νὰ μὴ φυλάῃ καὶ κυνεῖς τὸν κόσμον !... Προφθάνει γιὰ ὅλους ὁ Θεός ;....

Ἀνέβηκε ἀργὰ καὶ καμαρωμένα.Μὲ τὸ σκληρὸ καπέλλο του, στραβὰ ἀπάνω στὰ κατσαρὰ μαλλιά του, ποὺ ἄμα τὸ βλέπαμε μᾶς θύμιζε τὸ παρατσοῦκλι του,ἐπικαθήμενο στὴνκεφαλή του..

Τὴνἄλλη μέρα τὸν ζητᾶμε,δὲν τὸν βρίσκουμε!

— Μωρὲ μὴ τὸν εἴδατε, μὴ τὸν ἀπαντήσατε τὸν'Ανδρέα τὸν λεβέντη ; Τί ἔγεινε ; Μήπως πῆγε Κουρσάρος ἢ μὴ τὸν σκλάβωσαν τά...Βουλγαρικὰ «πλεουμένα».

Ἀνεκαλύφθη σὲ μιὰ καμπίνα, βαρύς, συνοχωμένος. — Οἱ ναῦτες τὸν εἶχαν καταφέρει νὰ πέσῃ εἰς τὴ θάλασσα.

— Βρὲ Νταῆ — Ἀντρέα, ἐσὺ ποὺ τἄβγαλες πέρα μὲ τὴν στεριά,μπορεῖς νὰ τὰ βάλῃς καὶ μὲ τὸ πέλαγος ;

Τὸν βγάλαν μ' ἕνα γαντζο.

Ὁ'Ανδρέας δὲν ἤξερε κολύμπι,ἀλλὰ δὲν ἤξευρε καὶ φόβος τί θὰ πῇ.Καὶ μιὰ βουτιὰ στὴ θάλασσα,πάνοπλος.Μὲ πιστόλια,μὲ μαχαίρια.

— Ποῦ θὰ μοῦ πᾶς μουρὴ ἀνθρωποφάγα, θάλασσα !...

Τὸν ἔβγαλαν μὲ δυσκολία. Τὸν τρίψαν μὲ πιπέρι κόκκινο καὶ τοῦ ἔβαλαν ἀλάτι στίς... μασχάλες.

Σᾶν πήγαμε γιὰ νὰτὸνδοῦμε,μᾶς ἔκαμεμιὰχειρονομία ἐπιτακτική:

— Ἡσυχᾶστε !... Μὴ φοβᾶστε !... Ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ καὶ ἔννοια σας !.....

Σταμ. Σταμ.